

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่สำคัญ โดยเฉพาะปัญหาขยะจากการใช้พลาสติก รัฐบาลได้ตระหนักและเห็นความสำคัญ จึงได้มีการกำหนดเป้าหมายการเลิกใช้พลาสติกด้วยการใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2562 เห็นชอบในหลักการการงดให้ถุงพลาสติกในห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อ เพื่อให้ปริมาณขยะถุงพลาสติกที่ช่วยลดลง ขณะเดียวกัน ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ที่พบค่าเกินมาตรฐานในช่วงต้นปี พ.ศ. 2562 ในหลายพื้นที่ของประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน คณะรัฐมนตรี จึงได้มีมติเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2562 เห็นชอบแผนการแก้ปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง เพื่อควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ การเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร การก่อสร้างและผังเมือง อุตสาหกรรม และครัวเรือน รวมทั้งความเดือดร้อนที่ประชาชนประสบปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือ

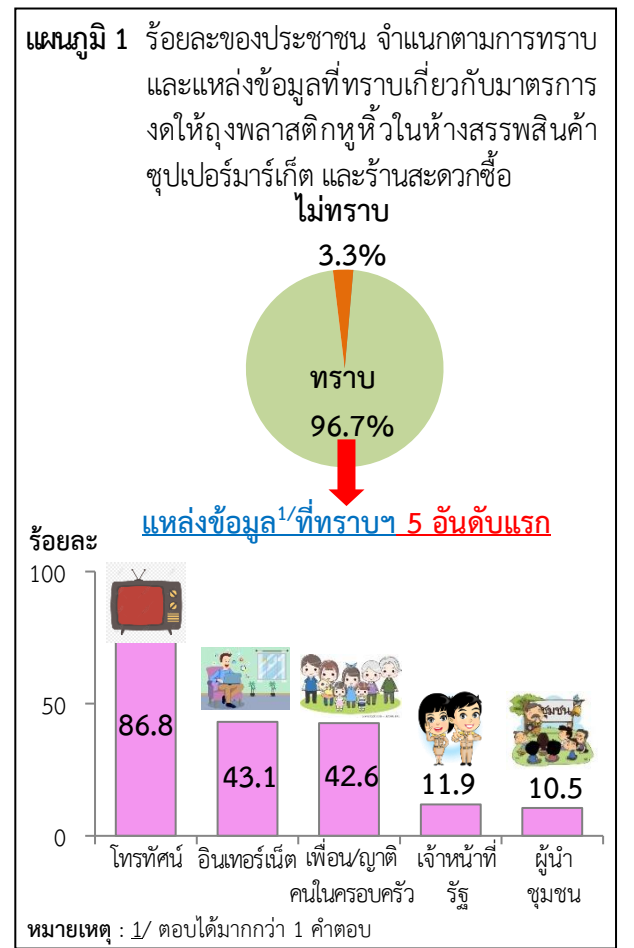
สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการรณรงค์รักษ โลก พ.ศ. 2563 เพื่อเป็นข้อมูลให้รัฐบาลนำไปใช้ในการติดตาม ประเมินผล และประกอบการวางแผนการจัดทำนโยบาย/มาตรการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากขยะพลาสติกที่เกิดจากการผลิตและบริโภค รวมทั้งปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} และต้องการให้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือ/ดำเนินการเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ประชาชน ซึ่งการสำรวจครั้งนี้ใช้แผนการเลือกตัวอย่างแบบ Stratified Three-stage Sampling โดยส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติไปสัมภาษณ์สมาชิกที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ครัวเรือนละ 1 ราย มีประชาชนถูกเลือกเป็นตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 22,000 คน โดยจัดเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 2-17 มีนาคม 2563 นำเสนอผลทั่วประเทศ จำแนกตามเขตการปกครอง กรุงเทพมหานคร และ 6 ภาค รวมถึง 18 กลุ่มจังหวัด โดยมีผู้ตอบสัมภาษณ์ เป็นชาย ร้อยละ 49.0 และหญิง ร้อยละ 51.0 มีอายุ 15-19 ปี ร้อยละ 5.5 อายุ 20-29 ปี ร้อยละ 11.9 อายุ 30-39 ปี ร้อยละ 18.4 อายุ 40-49 ปี ร้อยละ 23.6 อายุ 50-59 ปี ร้อยละ 23.2 และอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 17.4 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 36.8 มัธยมศึกษา ร้อยละ 37.1

ปวช./ปวส./ปวท./อนุปริญญา ร้อยละ 11.2 ปริญญาตรีหรือสูงกว่า ร้อยละ 12.8 และไม่เคยเรียน ร้อยละ 21 เป็นข้าราชการ/พนักงาน ลูกจ้างของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 7.6 พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 16.1 ค่าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 22.5 เกษตรกร ร้อยละ 21.1 รับจ้างทั่วไป/ขับรถรับจ้าง/กรรมกร ร้อยละ 12.4 นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 6.1ว่างงานไม่มีงานทำ ร้อยละ 2.0 และอื่น ๆ เช่น พ่อบ้าน/แม่บ้าน (อยู่บ้านเฉยๆ) เกษียณอายุบำนาญ ขรา เป็นต้น ร้อยละ 12.2 ซึ่งสรุปผลการสำรวจได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการงดให้ถุงพลาสติก

1) การทราบเกี่ยวกับมาตรการงดให้ถุงพลาสติกหูหิ้วในห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อ

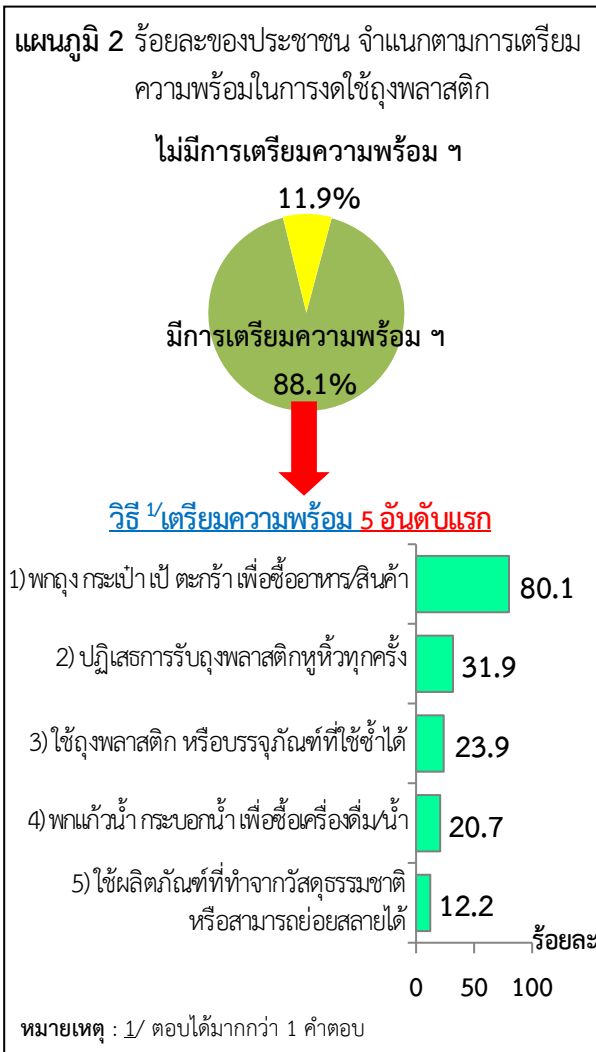
ประชาชนร้อยละ 96.7 ระบุว่าทราบเกี่ยวกับมาตรการงดให้ถุงพลาสติกหูหิ้วในห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อ ขณะที่ร้อยละ 3.3 ระบุว่าไม่ทราบ สำหรับผู้ที่ทราบเกี่ยวกับมาตรการงดให้ถุงพลาสติกหูหิ้ว ๆ พบว่าส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์/ดาวเทียม/เคเบิลมากที่สุด (ร้อยละ 86.8)

2) การเตรียมความพร้อมในการงดใช้ถุงพลาสติก

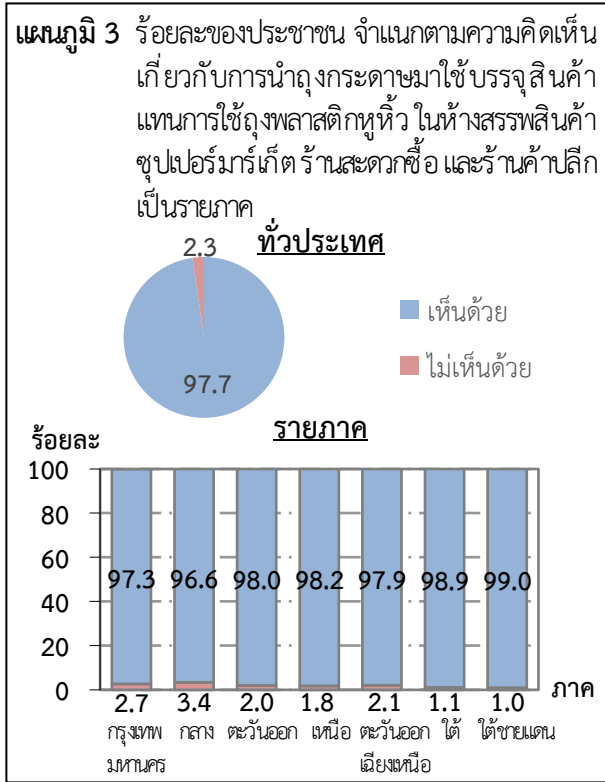
ประชาชนร้อยละ 88.1 ระบุว่ามีการเตรียมความพร้อมในการงดใช้ถุงพลาสติก ขณะที่ร้อยละ 11.9 ไม่มีการเตรียมความพร้อมฯ

สำหรับผู้ที่มีการเตรียมความพร้อมฯ จะเตรียมโดยวิธีการ 3 อันดับแรก คือ พกถุง กระเป๋า เป้ ตะกร้า เพื่อซื้ออาหาร/สินค้า (ร้อยละ 80.1) ปฏิเสธการรับถุงพลาสติกหิ้วทุกครั้ง (ร้อยละ 31.9) และใช้ถุงพลาสติก หรือบรรจุภัณฑ์ที่ใส่ซ้ำได้ (ร้อยละ 23.9)

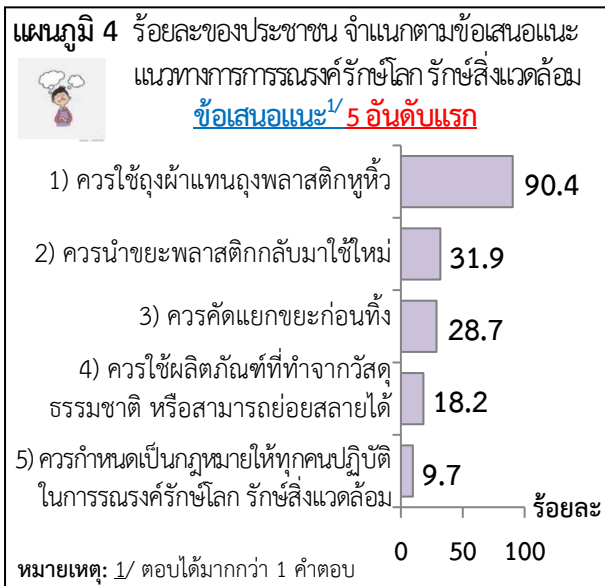
3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำถุงกระดาษมาใช้บรรจุสินค้าแทนการใช้ถุงพลาสติกหิ้ว

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านสะดวกซื้อ และร้านค้าปลีกมีการนำถุงกระดาษมาใช้บรรจุสินค้าแทนการใช้ถุงพลาสติกหิ้วพบว่า ประชาชนร้อยละ 97.7 ระบุว่าเห็นด้วย ในขณะที่มีร้อยละ 2.3 ไม่เห็นด้วย

4) ข้อเสนอแนะแนวทางการรณรงค์รักษ์โลก รักษ์สิ่งแวดล้อม

ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการรณรงค์รักษ์โลก รักษ์สิ่งแวดล้อม 5 อันดับแรก คือ ควรใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกหิ้ว (ร้อยละ 90.4) ควรนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ใหม่ (ร้อยละ 31.9) ควรคัดแยกขยะก่อนทิ้ง (ร้อยละ 28.7) ควรใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ หรือสามารถย่อยสลายได้ (ร้อยละ 18.2) และควรกำหนดเป็นกฎหมายให้ทุกคนปฏิบัติในการรณรงค์รักษ์โลก รักษ์สิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 9.7)

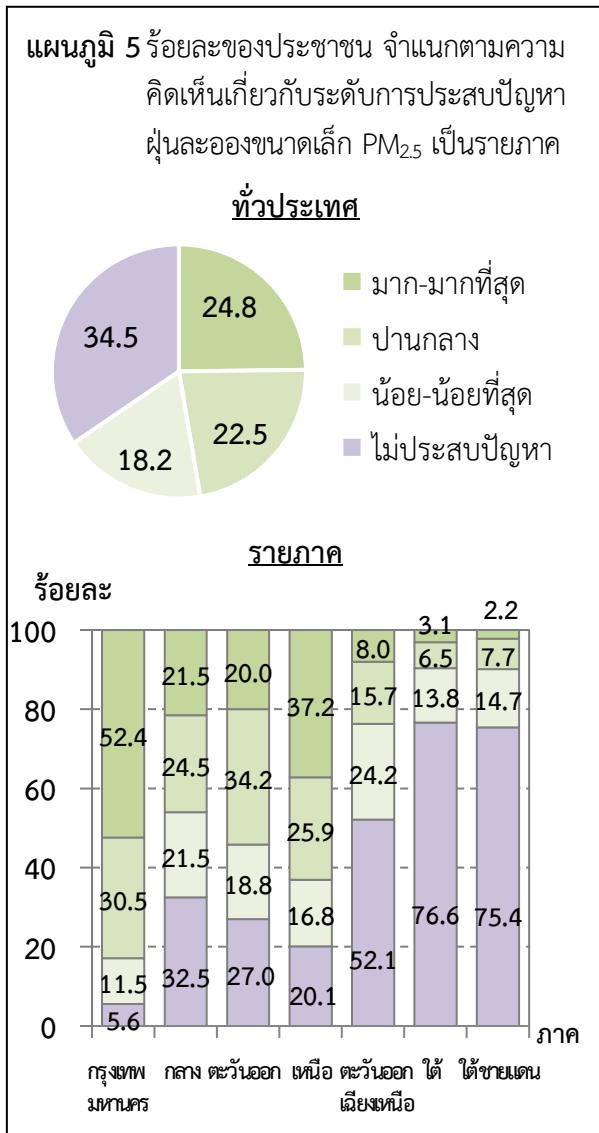

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

1) การประสบปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

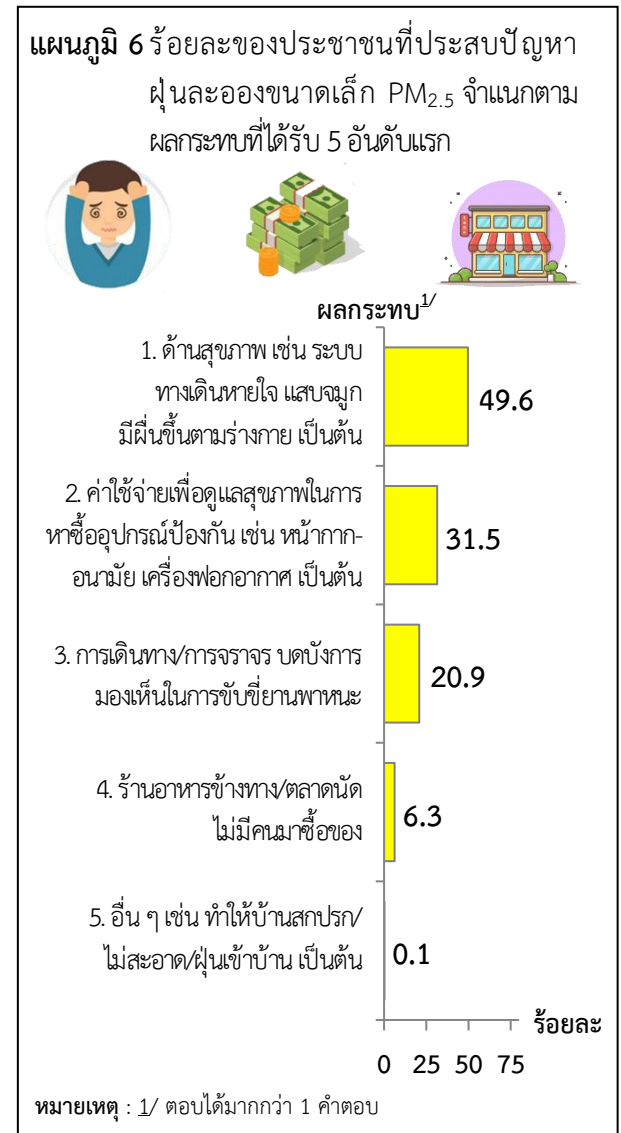
ประชาชนร้อยละ 24.8 ระบุว่าประสบปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในระดับมาก - มากที่สุด ร้อยละ 22.5 ประสบปัญหาปานกลาง ส่วนร้อยละ 18.2 ประสบปัญหาน้อย - น้อยที่สุด ขณะที่มีย้อยละ 34.5 ที่ไม่ประสบปัญหา

เมื่อพิจารณาเป็นรายภาค พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 52.4 ประสบปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในระดับมาก-มากที่สุด ในสัดส่วนที่สูงกว่าภาคอื่น

2) ผลกระทบที่ได้รับจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

สำหรับผู้ที่ประสบปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ได้รับผลกระทบ 5 อันดับแรก คือ ด้านสุขภาพ เช่น ระบบทางเดินหายใจ แสบจมูก มีผื่นขึ้นตามร่างกาย เป็นต้น (ร้อยละ 49.6) ค่าใช้จ่ายเพื่อดูแลสุขภาพในการหาซื้ออุปกรณ์ป้องกัน เช่น หน้ากากอนามัย เครื่องฟอกอากาศ เป็นต้น (ร้อยละ 31.5) การเดินทาง/การจราจร บดบังการมองเห็นในการขับขี่ยานพาหนะ (ร้อยละ 20.9) ร้านอาหารข้างทาง/ตลาดนัด ไม่มีคนมาซื้อของ (ร้อยละ 6.3) และอื่น ๆ เช่น ทำให้บ้านสกปรก/ไม่สะอาด/ฝุ่นเข้าบ้าน เป็นต้น (ร้อยละ 0.1)

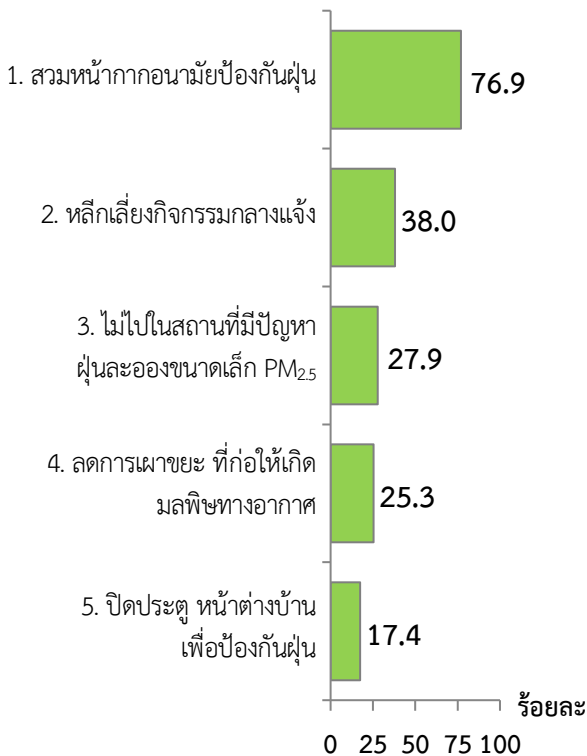
3) การดูแลและป้องกันปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

ประชาชนได้ระบุวิธีการดูแลและป้องกันจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ที่เกิดขึ้นในขณะนี้ 5 อันดับแรก ได้แก่ สวมหน้ากากอนามัยป้องกันฝุ่น (ร้อยละ 76.9) หลีกเลียงกิจกรรมกลางแจ้ง (ร้อยละ 38.0) ไม่ไปในสถานที่ที่มีปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} (ร้อยละ 27.9) ลดการเผาขยะ ที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ (ร้อยละ 25.3) และปิดประตู หน้าต่างบ้าน เพื่อป้องกันฝุ่น (ร้อยละ 17.4)

แผนภูมิ 7 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลป้องกันปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} 5 อันดับแรก

การดูแลป้องกัน^{1/}

หมายเหตุ : ^{1/} ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

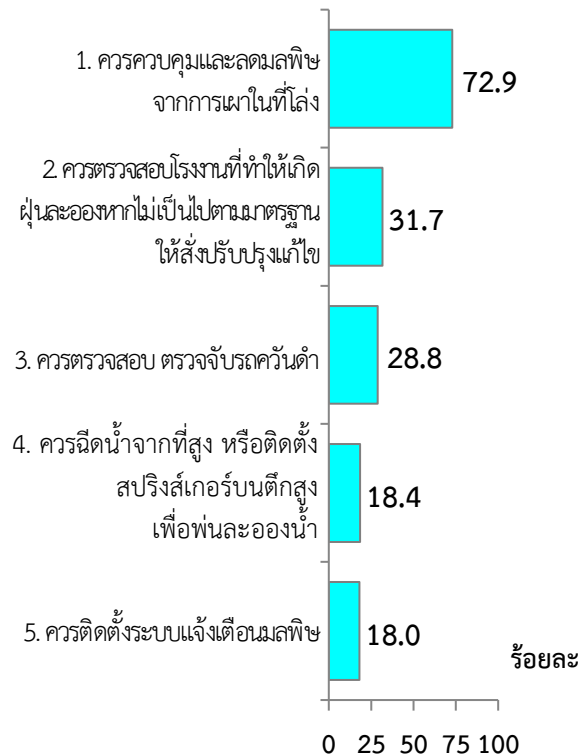
4) ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} 5 อันดับแรก คือ ควบคุมและลดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง (ร้อยละ 72.9) ตรวจสอบโรงงานที่ทำให้เกิดฝุ่นละอองหากไม่เป็นไปตามมาตรฐานให้สั่งปรับปรุงแก้ไข (ร้อยละ 31.7) ตรวจสอบตรวจจับรถควันดำ (ร้อยละ 28.8) ควบคุมฉีดน้ำจากที่สูง หรือติดตั้งสปริงเกอร์บนตึกสูง เพื่อพ่นละอองน้ำ (ร้อยละ 18.4) และควรถัดตั้งระบบแจ้งเตือนมลพิษ (ร้อยละ 18.0)

แผนภูมิ 8 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ใน 5 อันดับแรก

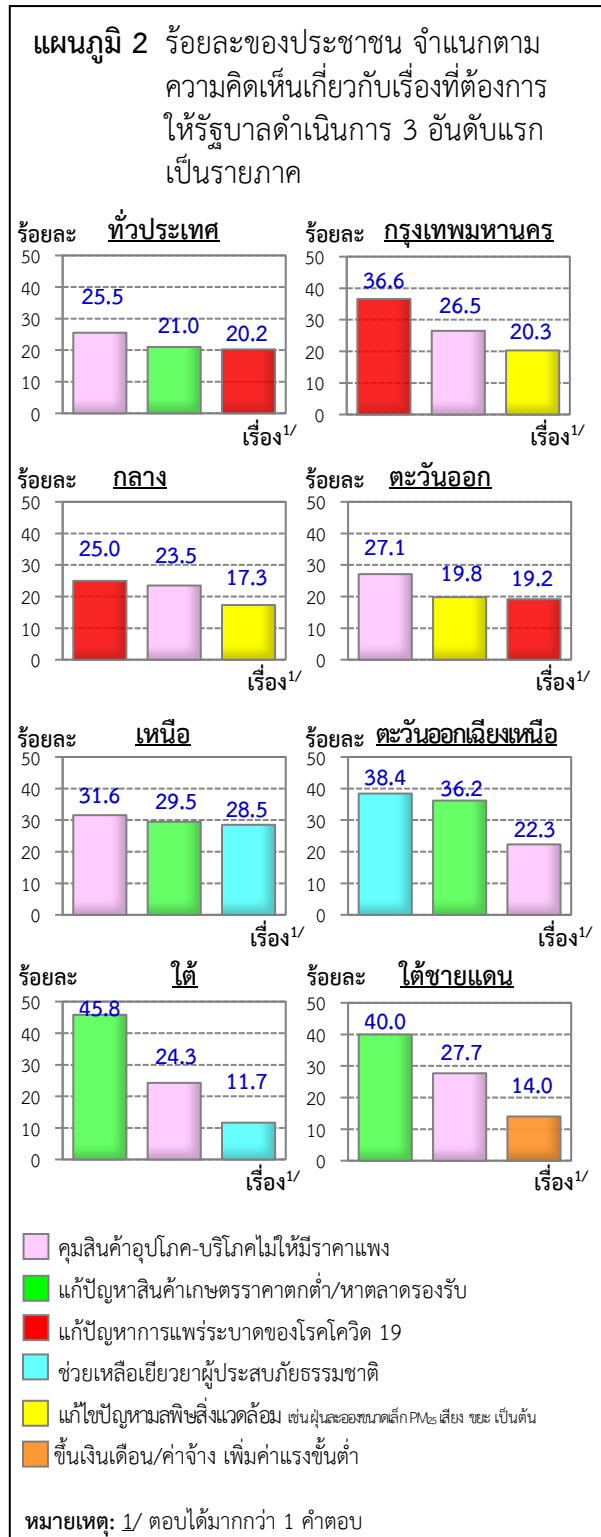
ข้อเสนอแนะแนวทาง^{1/}

หมายเหตุ : ^{1/} ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือ

เรื่องที่ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ควบคุมสินค้าอุปโภค-บริโภคไม่ให้มีราคาแพง (ร้อยละ 25.5) แก้ปัญหาสินค้าเกษตรราคาตกต่ำ/หาลาดรอนรับ (ร้อยละ 21.0) และแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (ร้อยละ 20.2)

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานของรัฐบาล

ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานของรัฐบาล 3 อันดับแรก ได้แก่ ควบคุมสินค้าอุปโภค-บริโภคไม่ให้มีราคาแพง (ร้อยละ 29.6) แก้ปัญหาสินค้าเกษตรราคาตกต่ำ/หาลาดรอนรับ (ร้อยละ 21.9) และแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (ร้อยละ 21.1)

